

Trupa de teatru „Bastion”, din Buftea, premiată la Timișoara

istorie & cultură **3**

Schitul Turbați, biserița unică în țară

tradiții & istorie **7**

condeie Ilfovene

Nr. 13 | octombrie 2018 | Publicație de cultură

Județul ILFOV și Raionul IALOVENI, de peste Prut, unite în cuget și-n simțiri

care în mod deschis și asumat și-au exprimat dorința de unire cu patria-mamă, România. Facem această Unire acum, în suflet și ca reparație morală pentru suferințele trecutului și ale... prezentului, de la chinul bunelor noastre smulgi împotriva voinței lor de la trupul patriei istorice de voia lui Hitler și a lui Stalin, supuși execuțiilor, deportărilor și foametei. Facem Unirea cu cei de aceeași limbă și tradiție cu noi, pentru ca fiii și nepoții lor să se bucure de un viitor de libertate și avuție, de șansele de împlinire pe care generațiile noastre nu le-au avut.

Iar dacă Unirea noastră de azi este una simbolică, SĂ NE AJUTE DUMNEZEU ca ea să fie un pas hotărâtor spre Unirea deplină, când nu va mai fi graniță pe Prut, iar oamenii dintre Nistru și Tisa vor munci împreună la realizarea și mulțumirea comună, alături de celelalte popoare ale Europei.

Prin prezenta Declarație de Unire ne exprimăm bucuria de a sărbători împreună cu frații noștri români de pretutindeni Centenarul Marii Uniri 1918-2018 și adevăratele valori naționale și democratice ale spațiului cultural românesc. Așa să ne ajute Domnezu!

eveniment **4**

„La gura teascului“

eveniment **5**

Centenarul Marii Uniri sărbătorit la Vatra

eveniment **6**

Ion Vlad, al doilea sculptor român după Brâncuși

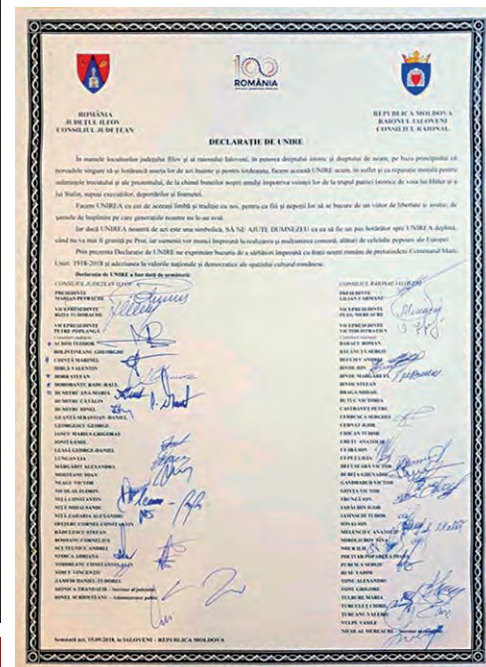

Acum, în anul Marelui Centenar al Unirii, românii de pretutindeni simt „mai românește”, simt că aparțin unei vetre mutimilenare strămoșești și că sunt datori să întoarcă ceva din tot ceea ce au primit de la patria mamă. În aceste zile de dulce toamnă, o echipă de aproape 100 de persoane, reprezentând administrația locală din județul Ilfov, s-a aflat în delegație oficială în raionul Ialoveni de peste Prut, cu ocazia Centenarului Marii Uniri. Ziua de 14 septembrie a fost dedicată unor activități de schimb de experiență și transfer de know-how între reprezentanții autorităților celor două părți. Au avut loc multe ateliere de lucru, respectiv abordări europene ale dezvoltării comunității, precum și programe de susținere ale antreprenorilor. Marian Petrache, președintele Consiliului

Județean Ilfov: „Avem un proiect de 100.000 de euro, investiție în sistemul de informatizare în școli și continuăm cu un altul, tot de 100.000 de euro”. Monica Babuc, ministrul Educației, Culturii și Cercetării din Republica Moldova: „Astăzi asistăm la un eveniment extraordinar și trebuie să înțelegem că unire în suflet și în simțiri înseamnă multă muncă pentru ca golurile care s-au produs în interiorul nostru ca națiune să fie umplute cu mult sens”. Precizăm că între Județul Ilfov și Raionul Ialoveni există un „Acord de înfrățire” încheiat la 30 aprilie 2017. De asemenea, de Ziua Națională a României, la 1 decembrie 2017, localitățile din Ilfov s-au înfrățit cu cele din Ialoveni. Ca o continuare firească a urmat, la 15 septembrie 2018, semnarea „Declarației de Unire” de către autoritățile reprezentative pentru județul Ilfov și raionul Ialoveni, al cărei text vi-l prezentăm mai jos:

Declarație de Unire

„În numele locuitorilor județului nostru, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadă singură să-și hotărască soarta lor de azi înainte și pentru totdeauna, județul Ilfov susține înfrățirea imediată cu localitățile din Republica Moldova,

George V. GRIGORE

Prof. Constantin Dinu,
Liceul Teoretic „Ioan Petruș”, Otopeni

SĂ LE MULȚUMIM ȘI MECANICILOR, STRUNGARILOR SAU LĂCĂTUȘILOR

Sunt printre profesori sau diriginți o categorie care îi sperie pe elevii cu rezultate mai slabe la învățătură că, dacă nu studiază mai mult, or să ajungă la școala profesională, de parcă acolo ar fi un loc de pedeapsă.

Inconștientul colectiv întreține un foc paralizant, absurd și dăunător, care hrănește complexul de inferioritate al maselor și lupta lor aprigă pentru a obține respect, apreciere și iubire. De unde pleacă complexul de inferioritate și cum ajunge el să se manifeste în toate mediile, începând de la oamenii cu profesii și familii simple, până la academicieni și savanți?

În primul rând, complexul de inferioritate se construiește pe fundația unei minți incapabile să înțeleagă misiunea de viață a altui om sau propria misiune de viață. Pretenția arogantă a celor din jur de a scoate doar specimene umane supuse, aliniate anumitor standarde intelectuale, sociale sau culturale perpetuează energia complexului colectiv de inferioritate și dă apă la moară fricii, disprețului, urii, lipsei de respect și de afecțiune. Pentru a modifica această stare de conștiință care hrănește ura dintre oameni, disprețul, trufia, orgoliul și agresivitatea sau violența, trebuie să facem o breșă în conștiință, prin schimbarea percepției pe care o avem despre omul inferior sau cel superior. Pentru că superiorul și inferiorul nu există în mod concret, cât sunt creații ale minții noastre. Rațiunea folosită în sensul ei strict ne va spune instantaneu că lumea ar trăi o dramă dacă toți oamenii ar fi savanți sau academicieni.

Cine va mai căra bolnavii pe targă în spitale, în lipsa brancardierului care a ales să învețe mai puțin la școală? Cine ar conduce tramvaiele, autobuzele, avioanele, cine ar mătura străzile și cine ar face pâinea pe care o cumpăram zilnic?

Rațiunea va induce în minte conștientizarea automată a faptului că un copil nu este vinovat pentru că nu învață destul de mult. El va fi stimulat și încurajat în mod creativ spre acel domeniu în care el își poate manifesta talentul. Căci trebuie să fii talentat și pentru a fi un șofer bun, și pentru a fi un bucătar excelent, și pentru a fi un inginer remarcabil sau un om de afaceri strălucit. Până și curățenia casei devine o artă, căci fiecare mână lasă în urmă ceea ce pune cu sufletul și cu talentul său!

Acceptând că talentul și preocuparea fiecărui om îl plasează în sensul vieții sale, vom privi lumea din jur dintr-o stare de conștiință relaxată și capabilă să aprecieze. Aroganța, tendința de a disprețui prestația altui om sau talentul său (chiar dacă acesta este doar orientat către a repara mașini și a zugrăvi case) ar dispărea în clipa în care am fi conștienți că lumea nu poate funcționa fără oricare dintre oamenii care sunt prezenți acum și aici. Ei se află în sensul vieții lor și acesta nu este superior sau inferior, cât vital. Este vital să avem bucătari, zugravi, constructori, frizeri, mineri. Fără ei, lumea ar fi cu adevărat săracă.

Să-i apreciem și să le mulțumim - așadar - pentru rolurile pe care și le-au asumat în viață. Și așa ne vom vindeca pe noi înșine de sentimentele de inferioritate care ne bântuie. ■

Ionela MIRCEA

Când iubirea de mamă sufocă...

Mă uit la ea ca la un astru ceresc, mă întreb câtă iubire poate fi în sufletul unei mame? Nu știu, știu doar că ea este respirația mea, sufletul, inima și universul meu, este rațiunea mea de a trăi, bucuria mea de a mă trezi dimineța și de a lua totul de la capăt, luminița de la capătul tunelului, ea este totul iar fără ea aș fi un om gol - exist, dar nu simt.

Într-o seară, copilul meu de aproximativ cinci ani, mi-a spus următorul lucru: „Mami, tu ești tot un copil pentru că ai o mamă!” Am rămas fără cuvinte, mi-am dat seama că o mamă nu va putea lua o pauză din a iubi, din a deveni sufocantă. Vom fi copilul cuiva până vom rămâne fără părinți, iar atunci ne vom dori să fim sufocați de iubire!

Acum mult timp am citit ceva foarte interesant. Era vorba despre o scrisoare adresată mamei de către un copil sufocat de iubirea primită. Scrisoarea se referea la faptul că în mod inconștient ne împovăram copiii cu iubirea noastră. Nu ar trebui să le spunem copiilor că fără ei nu am mai exista, ei devenind rațiunea noastră pentru care trăim. Conform scrisorii trimise de copil, noi, părinții, spunându-le aceste lucruri copiilor, le inducem sentimentul de culpabilitate. Un copil care nu va avea suficientă grijă de el, inclusiv dacă va răci, lovi, supăra, plânge, se va simți vinovat pentru că își va răni ființa pe care el o adoră - mama.

Iubirea ar trebui să fie pură, nu sufocantă, plină de culpabilități sau frustrări. Orice s-ar întâmpla ar trebui să luăm lucrurile ca atare. Scrisoarea amintea mamei că până să existe EL, copilul, NOI, mamele, am avut o viață trăită înainte și așa ar trebui să continue chiar și după copil. Copilul este fericit când ne vede pe noi fericiți, când suntem triste suferă gândindu-se că din vina lui s-a întâmplat asta. Privind din această perspectivă, copilul are dreptate. Noi am existat înaintea copiilor noștri, am iubit, am dansat, am râs, ne-am bucurat de viață, am trăit-o frumos așa cum am simțit. Doar că ceea ce nu știu

copiii noștri este că din momentul în care devenim mame, semănăm cu un mic perpetuum mobile, care cu cât funcționează mai greu, cu atât mai mult este reîncărcat, pentru că dragostea lucrează în mod constant. Tânăra de ieri care putea să doarmă până la 10 dimineța și în cazul în care era trezită devreme țița pentru că a fost deranjată, odată ce a devenit mamă, atunci când copilul plângea, rămânea trează toată noaptea, fără să se plângă. Deși eram capabile de iubire, această capacitate se va dezvolta infinit odată cu venirea lor pe lume. Noi am renăscut, am devenit alte persoane. De ce? Pentru că nu mai suntem tinere adulte. Noi devenim mame: sacrificiul și dragostea au intrat în viața noastră. Bucuria noastră nu mai constă în cumpărarea unei rochii. Ea se vede în ochii copilului nostru atunci când în sfârșit obține jucăria mult dorită după care am răscolit toate magazinele și am strâns bănușii câteva luni. Nu ne mai doare corpul când suntem bolnave cum ne durea înainte. Acum ne doare și sufletul de la o banală răceală, pentru că suntem atât de răgușite încât nu putem să-i citim copilului povestea preferată. Acum putem să transformăm colegul care ne te tot săcăie la birou cu bagheta magică imaginară într-un broscoi sau putem deveni prințese într-o secundă... cu un pic de praf magic. Acum totul este posibil.

Tânăra de ieri, mama de azi, a descoperit că are puteri magice. Sărutul ei alină orice durere a celui mic, brațele înlătură orice teamă, cuvintele dau putere și încrederea celui mic de-a explora lumea, mâinile vor fi mereu calde de fiecare dată când pumnișorii lui de copil se cuibăresc în căușul palmelor sale, iar atingerea mamei va fi mereu punctul de sprijin suprem,

micul lor colț de rai unde se pot abandona cu toată ființa lor așa cum n-o s-o facă niciodată cu nimeni.

Atunci când se vor prăbuși pe genunchii noștri plângând după prima lor iubire, mângâierea mâinilor mamei pe creștet va fi cel mai puternic calmant din câte există pe lumea asta, iar glasul nostru va pansa orice rană sufletească și le va da puterea să poată zbura din nou. Copilul nostru poate nu înțelege iubirea noastră infinită pe care i-o purtăm dar o simte, așa cum noi de când am devenit mame, de la primul scâncet știm că ne iubește și că suntem cele mai importante ființe din viața lor. Odată cu venirea lor pe lume, atât viața noastră cât și a lor capată un nou sens. Poate ca mame suntem exagerat de protective, poate le inducem fără să vrem sentimentul de culpabilitate al dragostei noastre excesive, dar ce nu știu ei este că sufletul nostru se rupe în mii de bucățele când lor li se întâmplă ceva. Fericirea lor este primordială pentru noi, viața noastră decurge în jurul lor. Înainte să devenim Mame, viața noastră era goală ca un Cer fără astru, ca o zi fără Soare, ca o noapte fără Lună, exista se bucura de tot dar nu strălucea. Asta ar trebui să știe copiii noștri. Că, odată cu ei, am învățat să strălucim și să luminăm totul în jur!

Ca răspuns scrisoarei copilui către mama, i-aș răspunde astfel:

Ai dreptate, dragul meu copil. Înainte de tine am râs, am dansat, am trăit, am iubit, m-am bucurat de viață, dar odată cu tine am învățat să strălucesc, să zbor, să râd cu gura până la urechi, să-mi re trăiesc copilăria și cel mai important să cred că nimic nu este imposibil. Tu m-ai învățat aceste lucruri. Mulțumesc!

Îmi pare rău că te fac uneori să suferi cu dragostea mea, nu vreau să porți povara iubirii mele. Atunci când te știu bolnav aș vrea să simt eu toată durerea ta, pentru ca tu ești atât de mic încât este prea mult pentru tine, încerc cât pot eu să îți alin durerea sper să și reușesc dacă nu, te rog să mă ierți că nu am încercat și mai mult. Ce nu știi dragul meu copil este că viața mea de mamă este plină și împlinită datorită existenței tale, iar inima mea va atârna mereu greu purtând tone de iubire, griji, durere și dor! Semnează o mamă! ■

Poeziile sunt scrise de **Prof. Ioan GHEORGHIȘOR**, Școala Gimnazială „Prof. Ion Vișoiu”, Chitila

ANA-MARIA	TOAMNELE	MARIA
N-am iubit niciodată o fată cu numele Ana-Maria, nume sfânt de mamă, laolaltă cu nume de fiică. Am iubit Ane și Marii, mări și poiene, ochi umbriți de taine și de lacrimi albastre, stele căzânde și suflete viscolite, am iubit omătul - nu ploaia, nu seceta, am colindat lumi de iluzii și tărâmurii cu îngeri, am râs degeaba și degeaba am plâns.	Toamnele au viețile scurte, Se nasc mereu bătrâne deja, Au privirea slabă și tulbure, Iar ziua le e scurtă și ea.	Un nume din sunete vechi, un nume cu silabele muiate-n nectar, un nume din care se deschid trei drumuri:
Într-o zi, a venit Ana cu o stea stinsă în păr să mă întrebe dacă pot să cânt pentru ea. „Da, i-am răspuns, doar că glasul meu e de pasăre obosită de zbor ce și-a uitat trilurile.”	Toamnelor nu li se-aude cuvântul, Ele stau ascunse în nori, Și nu știu întreg să-l rostescă, Decât la lumina albastră din zori.	unul care se afundă în zăpezi necălcate de fiare, altul care se înecă în mări neumbrate de corăbii, iar ultimul e un drum care pare mereu că se sfârșește și el, deși întotdeauna el doar începe în fiecare dintre Mariile lumii.
Apoi a venit pământeanca Maria (nu eterna fecioară!), și m-a rugat să o trec peste-o punte îngustă de lumină ce lega două lumi. Eu nu știam în care dintre ele mergea, și cuminte, și rea, parcă se ducea într-un târg unde se cumpărau și se vindeau de toate și virtuți, și păcate...	Dacă-i are Domnul în grijă, Oamenii au și ei toamnele lor, Se feresc să vorbească de ele, Vorbele nu le-ar fi de-ajutor.	Un nume zămislit pentru tine, dar mai ales pentru mine, ca să-l port la ureche, ca pe un cercei, pedepsindu-mi îndrăzneala de a-l rosti.
Ce mult aș fi vrut, pe vremuri, să o iubesc însă pe Ana-Maria, ce dragoste mare ar fi fost între noi, dar nu ca între Tristan și Isolda sau ca între Romeo și Julieta, ci doar ca între cei ce-au scris despre ei și iubitele lor adevărate, din care s-au născut poveștile rău terminate: dragoste necântată, dar ferită de moarte.	Toamnele sunt mereu trecătoare, Uneori ne-obosesc și ne doare Tristețea grea din frunze târzii Ce cad peste noi, muritoare...	

Director al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov Alexandrina NIȚĂ
Condeie ILFOVENE
Editor: Centrul Român pentru Inițiativă Socială Redactor șef: Cătălin DRAGOMIR Redactori: George GRIGORE, Cristina ANGHELUTĂ, Ionela MIRCEA, Anica POPA Foto: Ionela MIRCEA, George GRIGORE, Marius VĂDUVĂ DTP: Dan DULGHERU tipar - www.tipografiaLM.ro
Tel. 0371.084.001 ; e-mail: condeiilfovene@gmail.com ISSN 2601 - 0984; ISSN-L 2601 - 0984 Publicație distribuită gratuit

Elevii se pot desăvârși și prin artă

TRUPA DE TEATRU „BASTION“, DIN BUFTEA, PREMIATĂ LA TIMIȘOARA

Casa de Cultură Buftea are multe activități cultural-artistice, dintre care se evidențiază în mod cert Ansamblul Folcloric „Doina Ilfovului“, coordonat de Daniela Mândroc, dar și trupa de teatru „Bastion“, coordonată de actorul și regizorul Salex Iatma. Între 7 și 16 septembrie, trupa a participat la Festivalul Național de Teatru pentru Tineri și Copii - „Copil în Europa“, ediția a XI-a, desfășurat la Timișoara, la Casa Tineretului. Festivalul a reunit nume sonore la nivel național și internațional, fiind invitați să joace în cadrul spectacolelor sau să țină workshop-uri artiștii Paul Cimpoiu, Alex Ștefănescu, Mădălina Ghițescu Petre, Julieta Geroiu, Rasmina Călbăjos, Alin Costea, Claudiu Pușcău, Irsousi Mohamed și alții. Pe lângă spectacolele invitate, au urmat două zile pline de spectacole în concurs, 14 și 15 septembrie 2018, fiind selectate 12 trupe din toată țara și 20 de elevi la monolog. În afara spectacolelor au mai avut loc o serie de workshop-uri de dezvoltare a abilităților elevilor-actori, axate pe importanța îmbunătățirii calității vocii și expresiei corporale: musichall, actorie, coregrafie, canto, freestyle, mișcare scenică, film, voce etc. De asemenea tinerii au putut comunica deschis cu actorii Claudia Ieremia și Ion Rizea, în cadrul sesiunilor de discuții. Juriul festivalului a fost format din actorii Constantin Rădoacă, Alina Ilea, Ana Maria Pandele Andone, Jasmina Mitrici și Iuliana Țoancă Crăescu. Evenimentul a fost organizat de Asociația Culturală „Pentagon“ și cofinanțat de Consiliul Județean Timiș, prin Centrul de Cultură și Artă al Județului

Timiș, având ca parteneri Fundația Județeană pentru Tineret, Teatrul Național „Mihai Eminescu“ Timișoara și Primăria Timișoara. Trupa de teatru „Bastion“ a prezentat piesa „De cealaltă parte a zidului“, care aduce în fața spectatorilor o interpretare a unor probleme moderne cu care se confruntă copiii din ziua de azi. Piesa, care a inclus mai multe elemente bazate pe jocuri de lumini și umbre, completate cu muzica originală a lui Salex Iatma, are valențe science-fiction care stau la baza interpretării unor probleme actuale: dependența de tehnologie a copiilor a căror relație cu părinții este supusă zăgazului epocii moderne, în care necesitatea luptei pentru supraviețuire și a asigurării unui trai decent îi transformă pe părinți în niște străini interconectați cu propriii lor copii prin intermediul unor programe de calculator. Chiar dacă piesa are câteva elemente umoristice, pe deplin gustate de public, în esență, atât subiectul, cât și mesajul pe care-l transmite este unul trist. Copiii care încearcă să rupă barierele unei realități care se confundă cu realitatea virtuală, controlul excesiv al emoțiilor survenite într-o societate postmodernistă către care pare că ne îndreptăm implacabil, lipsa aproape totală a părinților, controlul rece și impersonal al trăirilor unor adolescenți care se află la vârsta experimentelor care se petrec la granița dintre copilărie și pubertate, testarea limitelor sub controlul strict al unor mașinării impersonale, ascunse sub chipuri umane, toate sunt surprinse cu măiestrie în această piesă a trupei Bastion. Textul dramatic pe care a fost ridicat spectacolul a fost scris de Salex Iatma.

În distribuție apar nume de tineri talentați precum Tiberiu Pancu, Maria Stănescu, Alexia Juncu, Andreea Niculescu, Yasmin Szilvassy, Beatrice Chelu, Aysa Amjadi, Bianca Marin, Kaliopi Stamatoiu, Valentin Chiriac și Vanessa Ciobănică Burcea. Pentru această deosebită piesă, trupa de teatru a primit Premiul I și Premiul de Interpretare pentru Tiberiu Pancu, interpretul personajului Tibi din spectacol. ■

George V. GRIGORE

SIMPOZIONUL DE ICONOGRAFIE BIZANTINĂ 2018

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov s-a implicat activ în organizarea „Simpozionului de Iconografie Bizantină 2018“, ediția a III-a

George V. GRIGORE

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov (CJCPCT), dorind promovarea adevăratelor valori românești, atât în țară cât și peste hotare, s-a implicat activ în organizarea „Simpozionului de Iconografie Bizantină 2018“, ediția a III-a. Evenimentul, organizat de Inspectoratul Școlar Județean Ilfov, prin catedra de Religie și Arte, în parteneriat cu Arhiepiscopia Bucureștilor, se înscrie în cadrul activităților educative, religioase, cultural-artistice de profil ale IȘJ, care se desfășoară atât prin orele de religie și

arte plastice, cât și prin celelalte discipline studiate în învățământul de masă. Activitățile sunt axate pe arta icoanei bizantine, tezaur al identității religioase-culturale și tradiționale, specifice spațiului ilfovean și românesc în ansamblul său. Simpozionul are mai multe etape, din care s-au desfășurat trei: 27-30 aprilie 2018, 4-7 mai 2018 România, 8-11 iunie 2018 - Kozani, Grecia - și 13-15 octombrie 2018, Florența, Italia. Simpozionul urmărește cunoașterea, însușirea, valorificarea și transmiterea, pe baza schimbului de experiență și colaborare pe termen lung, a evoluției artei byzantin-ortodoxe în tradiții artistice locale (Grecia, Italia și România), prin seminarii, ateliere de lucru, vizite tematice pentru participanții implicați în proiect. Ca obiective principale are realizarea de către elevi a icoanelor care vor face parte din expoziția itinerantă în București, Kozani și Florența,

realizarea unui album foto care să cuprindă activitățile desfășurate, elaborarea unei broșuri cu abstractele și concluziile activităților din cadrul simpozionului.

CJCPCT asigură baza materială (blaturi icoane, pensule, culori, rame icoane), necesară desfășurării workshop-urilor și atelierelor de lucru. Prin această valorificare a patrimoniului de tradiție bizantină se va descoperi un nou filon folosit apoi în desfășurarea activităților educative. De asemenea, are loc o stimulare a interesului profesorilor pentru cercetare în domeniul artei bizantine, dar și de identificare a unor noi parteneri instituționali și crearea unei colaborări pe termen lung. Astfel ne putem bucura de organizarea acestor schimburi culturale între studenții cursurilor de iconografie bizantină din Ilfov (România), Kozani (Grecia) și Florența (Italia). ■

Ziua Europeană a Sportului Școlar (European School Sport Day) sărbătorită la Școala Gimnazială nr. 1 Cernica

Multe cercetări arată că activitatea fizică îi face pe elevi mai sănătoși și mai silitori în clasă. Spiritul școlii devine și el mai puternic, cu sporturi de echipă amuzante. Celebrarea sportului în școală dă startul unei vieți sănătoase, așa că Școala Gimnazială nr.1 Cernica nu putea să nu marcheze această zi, având în vedere că directorul școlii, prof. Mihalache Ioana-Raluca, este profesor de sport. De la cei mai mici la cei mai mari, împreună cu cadrele didactice au desfășurat activități sportive, alergare, sărituri cu coarda, dans, întreceri sportive, chiar și țopăit – orice fel de activitate fizică contează. Astfel că Ziua Europeană a Sportului Școlar (European School Sport Day) sărbătorită la Școala Gimnazială nr.1 Cernica a fost o zi deosebită, o zi a bucuriei, a veseliei, dar și a speranței. Speranța că vom avea copii sănătoși și fericiți. ■

Adrian MATEI, documentarist, Școala Gimnazială nr. 1 Cernica

Din evenimentele lunii octombrie

Inaugurarea Palatului Peleş, încoronarea lui Ferdinand I și tragedia de la Colectiv

1 octombrie 1855: A apărut „Steaua Dunării“, jurnal politic, literar și comercial, sub conducerea lui Mihail Kogălniceanu.

1 octombrie 1924: Adoptarea Calendarului Gregorian de către Biserica Ortodoxă Română.

4 octombrie 1853: Începe Războiul Crimeii (1853-1856). Țările Române devin teatru de ocupație și confruntări militare.

7 octombrie 1857: În cadrul Adunării ad-hoc a Moldovei, Mihail Kogălniceanu prezintă Proiectul de rezoluție care cuprindea „dorințele fundamentale“ ale românilor moldoveni, arătând că „dorința cea mai mare“ este Unirea Principatelor într-un singur stat.

7 octombrie 1883: S-a inaugurat Castelul Peleş.

8 octombrie 2008: A murit George Emil Palade, om de știință american de origine română, laureat al premiului Nobel pentru Medicină (1974).

11 octombrie 1593: Mihai Viteazul intră în București și urcă pe tronul Țării Românești, după acceptarea sa de către Poarta Otomană.

11 octombrie 1866: Carol I este recunoscut de către Poarta Otomană ca domn al Principatelor Unite.

12 octombrie 1872: Decret imperial privind înființarea Universității din Cluj, în limba maghiară, cu patru facultăți: Filosofie și Litere, Matematică și Științele Naturii, Drept și Medicină.

14 octombrie 1802: Are loc cel mai mare seism din România, consemnat de documente. Cutremurul s-a produs în Vrancea și se apreciază că a avut o magnitudine de 7,7-7,9 grade.

15 octombrie 1922: La Alba Iulia a avut loc încoronarea lui Ferdinand Victor Adalbert Meinrad de Hohenzollern-Sigmaringen ca rege al tuturor românilor - Ferdinand I.

25 octombrie 1944: În al Doilea Război Mondial, Armata Română intră în orașul Carei, preluând controlul asupra întregului teritoriu pierdut în urma Dictatului de la Viena din 1940.

26 octombrie 1860: A fost inaugurată, în prezența lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866), Universitatea din Iași, cu patru facultăți: Drept, Filosofie, Științe și Teologie.

27 octombrie 1938: Este inaugurată, la Târgu Jiu, „Coloana fără sfârșit“, celebra sculptură a lui Constantin Brâncuși.

28 octombrie 1869: Dimitri Mendeleev a elaborat Tabelul periodic al elementelor.

30 octombrie 1971: Accidentul ecologic de la Certej, soldat cu 89 de morți și peste 70 de răniți.

30 octombrie 2015: 64 de persoane au murit și alte peste 160 au fost rănite în urma unui incendiu care a avut loc în clubul Colectiv din București. Incendiuul a izbucnit de la artificii folosite la un concert care avea loc în acel moment.

Sursa: Wikipedia

Ca pe vremuri, Frații români de dincoace și dincolo de Prut „La gura teascului” din Ialoveni

Din partea CJCPCT Ilfov a participat „Caravana Meșteșugurilor”, coordonată de artistul plastic Virgil Scripcariu, de la Piscu

La jumătatea lunii septembrie, la Ialoveni, în Republica Moldova, s-au stors tone de struguri, iar mustul a curs spumos și rece. Sute de oameni s-au adunat în centrul orașului pentru a participa la Festivalul „La gura teascului”, eveniment cu tradiție în această zonă viticolă. Manifestarea a reunit zeci de vinificatori, meșteri populari și agricultori din mai multe localități ale raionului Ialoveni. Atmosfera a fost condimentată cu muzică și dansuri moldovenești.

„E foarte gustos, dulce și bun. Foarte bun, mulțumim mult” spuneau vizitatorii care, după ce gustau mustul, au pornit a se înfrupta și din bucatele tradiționale moldovenești preparate cu multă grijă. „Mămăligă cu brânză de oi, friptură iată aici. Avem plăcinte, avem sărmăluțe. Asta mâncăm de veacuri”, îndemneau gospodinele îmbrăcate în costume populare. „Cu cabernet se folosește vinul cu sarmale și brânză de oi cu învârtită”, continuau a derula taina rețetelor strămoșești bucătarii. Vedetele zilei au fost însă strugurii. Agricultorii au cules de pe podgorii cele mai selecte soiuri pentru a le aduce la festival. „Acesta e soiul rizamat, ne mândrim foarte mult că suntem deținătorii trofeului cel mai gigant strugure” se laudau viticultorii.

La eveniment au participat mai mulți meșteri populari din România și Republica Moldova. Din imediata apropiere a Bucureștilor, din Ilfov, a fost prezentă din partea Centrului Județean de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale (CJCPCT Ilfov) „Caravana Meșteșugurilor”, coordonată de artistul plastic Virgil Scripcariu, de la Piscu. Aici s-au prezentat pe viu meșteșugurile tradiționale, respectiv ateliere de olărit, fierărie de pictură, etc. „Este o demonstrație doar de cum se prelucrează metalul cu instrumente primitive. Cu un pic de oxygen și o nicovală poți să faci o potcoavă de exemplu. Noi folosim tehnica originală de fier forjat”, a spus Virgil Scripcariu.

„Ne-am gândit ca pe această cale, a amintirilor legate de tradiția milenară, înfrățirea noastră vine mai ușor”, avea să ne spună doamna director a CJCPCT Ilfov, Alexandrina Niță, prezentă aici cu mai multe evenimente artistic-culturale și cu o întreagă echipă de colaboratori din cadrul instituției pe care o managerizează.

Dar cei mai impresionați de „fenomenul” meșteșugurilor au rămas copiii. „Am făcut o oală ca să o iau acasă ca să pun niște flori în ea. Din lut am făcut-o”, spunea mândru un copil.

Publicația noastră de cultură, diseminată de echipa CJCPCT Ilfov - „Condeie Ilfovene” - s-a bucurat de un real succes în rândul elevilor și nu numai.

A fost ridicată pe simeze, în cadrul Consiliului Raional Ialoveni, o expoziție de icoane și de tablouri, având ca temă marele act al Unirii de acum 100 de ani, realizată de artiști plastici și elevi din județul Ilfov, coordonați de Anica Popa, inspector în cadrul CJCPCT Ilfov.

A existat, de asemenea, o mare expoziție vinicolă, cu degustări de vinuri din soiurile tradiționale de aici. O tombolă anunțată aduna fonduri pentru copiii moldoveni cu probleme financiare. Au fost și concursuri de băut must, de stors struguri, de învârtit fusul, de mâncat sarmale. Festivalul a culminat cu parada portului popular, la care au luat parte mai multe ansambluri din Moldova și România. Costumele populare aduse de ilfoveni au putut fi admirate de frații moldoveni și comparate cu ale lor. „În raionul Ialoveni îndeletnicirea lui principală este vinificația. Acum acești agricultori au venit să își prezinte marfa, tot ce ține de vin, mustul pe care îl avem acum în toamnă”, a spus președintele raionului, Lilian Caramanu.

„Este un obicei foarte frumos, mi-l aduc aminte din copilărie.

E frumos că cei din Ialoveni și-au adus aminte de acest lucru”, a spus ministrul Educației, Culturii și Cercetării, Monica Babuc.

„E o sărbătoare pentru noi toți. Ca să facem așa o sărbătoare azi trebuiau viticultorii să muncească tot anul. Și cred că v-ați încredințat că e făcut bine și frumos”, a declarat și ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Liviu Volconovici.

În cadrul festivalului „La gura teascului”, pe scena din centrul orașului Ialoveni au evoluat mai mulți artiști precum Ion Paladi, Olga Ciolacu, Lenuța Gheorghiuță, Alex Calancea Band și trupa Lupii. La eveniment au venit, așa cum le stă bine, și oaspeți de peste Prut, pentru că în cadrul acestui festival conducerea raionului Ialoveni a semnat un act simbolic de înfrățire cu autoritățile din județul Ilfov. De aceea, alături de oficialități, au fost prezenți și artiștii români, dintre care amintim Ansamblul folcloric „Doina Ilfovului” coordonat de coregraful Daniela Mândroc (Casa de Cultură Buftea), grupul de copii talentați „Mlădițe Ilfovene” (de la Clinceni), coordonat de Marioara Man Gheorghe, Ilona și Denisa (din Mogoșoaia), Irina Loghin, Nicolae Furdui Iancu cu tariful său „Crai Nou”. Într-o efervescență comună, frații moldoveni și români au încins o mare horă a unirii. În proxima vecinătate, două fete îmbrăcate în costume tradiționale, zdrobeau purceii de struguri din două budane cu picioarele desculțe, ca pe vremuri... ■

George V. GRIGORE

Mare sărbătoare dedicată Centenarului Marii Uniri

Pe 15 și 16 septembrie, la complexul etno-cultural Vatra (Republica Moldova) s-au sărbătorit cultura și tradițiile românești!

Vatra, nume care ne cheamă cumva acasă, este un complex etno-cultural amplasat la periferia rezervației științifice Codru, în apropierea orașului Strășeni (la 32 km de Chișinău). Aici s-au desfășurat mai multe evenimente de importanță atât locală, cât și națională pentru Republica Moldova.

Vatra se află administrativ în zona Strășenilor. Aici a avut loc pe 15 și 16 septembrie 2018 cel mai mare festival al tradițiilor și culturii românești din Republica Moldova, sărbătoare dedicată Centenarului Marii Uniri. Au participat la acest eveniment de marcă peste 40 de ansambluri folclorice din România și Basarabia.

Ilfovul, prezentat cu mare cinste!

La „Centenar Fest”, organizat de Centrul Cultural „Vatra” din Chișinău, au venit mii de basarabeni. Au fost activități culturale, gastronomice și de artă culinară tradițională, concerte ale unor formații și interpreți renumiți. Publicul a avut posibilitatea să urmărească și o paradă a modei din colecția unor creatori vestimentari sau să viziteze o expoziție de artă plastică (tablouri și icoane), prezentată de echipa Centrului Județean de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale din Ilfov (CJCPT) - România. În programul artistic au evoluat din

George V. GRIGORE

alți artiști români, dar și ansambluri folclorice din județele Constanța, Buzău, Ilfov, Mehedinți, Focșani, Cluj, Bihor, Prahova, Arad, Brăila, Mureș, Satu Mare, Dâmbovița, Neamț, Botoșani, Maramureș și Bacău. Totodată, vizitatorii au avut ocazia să urmărească o defilare a creațiilor vestimentare cu elemente ale portului popular românesc a creatorilor de modă din România și Republica Moldova, o expoziție de artă contemporană a artiștilor moldoveni, dar și una de icoane și tablouri având ca temă Marea Unire (din partea CJCPT Ilfov), precum și numeroase activități în aer liber (concursuri de aruncare a toporului, tiroliana, activități pentru copii, mers pe jar, baie cu gheață, yoga și foc de tabără).

Centenar Fest a fost o celebrare a tradițiilor și a culturii, a fost despre arte și frumusețe, despre prietenie și relaxare. Un adevărat festival internațional care a promovat cultura și obiceiurile populare într-un mod dinamic și divers, transformând timp de două zile Complexul Vatra într-un spațiu unde istoria a devenit chiar un

partea CJCPT Ilfov artiști precum dansatorii Ansamblului folcloric „Doina Ilfovului” (Buftea), ansamblul „Mlădițe Ilfovene” (Climeni), Nicolae Furdui Iancu (cu Ansamblul „Crai Nou”), Grigore Leșe, Fuego și Irina Loghin, Laura Haidău, Marioara Man Gheorghe, Ilona și Denisa (din Mogoșoaia) etc. Au mai fost prezenți și

spectacol. Centrul Cultural Vatra și-a asumat o misiune importantă și anume aceea de a arăta fața reală a tezaurului popular și spiritual de pe ambele maluri ale Prutului, prin mai multe tipuri de activități recreative destinate tuturor vârstelor. Artiști, dansatori, meșteri populari și bucătari iscuși de pe ambele maluri ale Prutului au arătat frumusețea, diversitatea și unicitatea obiceiurilor neamului nostru! Toți românii au fost așteptați să vină spre a da mână cu mână, pentru a savura din plăcerea de a purta o ie tradițională, de a cânta românește, admirând măiestria celor care continuă a duce pe mai departe moștenirea și obiceiurile naționale. Organizatorii evenimentului au prezentat o paradă a portului popular, o expoziție-târg cu lucrări ale meșterilor populari autentici, cu obiecte de artizanat/meșteșugărit, precum și un muzeu al satului românesc, care a scos în evidență specificul tuturor regiunilor românești. Totodată, în cadrul evenimentului, au cântat și artiștii moldoveni Nicu Măță, Cristofor Aldea Teodorovici Band, Lupii și Alex Calancea Band, Gândul Măței, Moldovan National Youth Orchestra, Orchestra Simfonică Muntenia, Florin Georgescu și mulți alții. Pentru calitatea actului artistic-interpretativ Ansamblul „Doina Ilfovului” din orașul Buftea a primit din partea organizatorilor „Diploma de excelență”. La final, un show impresionant de focuri de artificii a strălucit pe cerul Strășenilor, ca o scânteie a speranței de a apărea și unirea adevărată a fraților despărțiți încă de apa nevinovată a Prutului. ■

✍ George V. GRIGORE

Născut la Fetești, în 1920, alt oraș dunărean avea să îl adopte pe Ion Vlad, cel ce avea să uimească orașul luminilor cu talentul său: Călărași. Aici, sculptorul care a realizat fațada Operei Române din București, dar care și-a câștigat faima și peste hotare, a învățat să gândească și să iubească, după cum mărturisea. A absolvit clasele primare, gimnaziul și liceul „Barbu Știrbei”, petrecându-și o bună parte a tinereții sale în acest oraș. Aici are prima expoziție personală de desen și intră în trupa de teatru. În 1939 intră la Academia de Arte Frumoase din București și este discipol al lui Cornel Medrea, iar desenele sale apar în publicațiile literare ale vremii. Între 1942 și 1944 o ia de soție pe actrița Elena Iupceanu Tomescu. În anul 1945 urmează „Școala Liberă de Arte Plastice” din Sighișoara. În 1945 primește Premiul Simu. Sculptorul crează în 1946 „grupul Luchian-Paciurea” din care făceau parte artiști independenți. În 1947 primește o bursă din partea guvernului francez, dar autoritățile române îi refuză pașaportul. Între 1952 și 1956 este căsătorit cu Helena Maria Kuninska, un manechin de origine poloneză care trăia în Finlanda. La câteva luni de la divorț se căsătorește cu Marie Nicole Gatosky, fiica secretarului particular al lui Carol I, Nicolae Gatosky.

Între 1960 și 1965 este profesor de modelaj la Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” din București. După ce i s-a acordat Premiul de Stat, în 1964, Editura Meridiane îi consacră o monografie consistentă. În România a beneficiat de importante comenzi destinate spațiilor publice, precum „Dansul - Basorelief” pe fațada Operei Române din București, bustul lui Hristo Botev din Herăstrău, „Zimbrul” (sculptură în piatră inaugurată în 1969 în fața Gării Onești), „Maternitate” (sculptură din bronz, 1965 suspendată pe fațada Spitalului Municipal Onești), „George Enescu”, statuie de bronz la Bârlad, statuia lui Ștefan Luchian din

Ion Vlad, al doilea sculptor român după Brâncuși, a avut atelier și la Buftea

parcul „Ion Voicu” din București. Are numeroase expoziții particulare și de grup, în țară și afară.

În 1965 părăsește țara. Primul său mecena a fost Pierre Cardin, care i-a comandat cinci statui pentru atelierele sale, iar din 1969 a devenit profesor titular de sculptură și desen la Centrul American din Paris. În 1972, primește cetățenia franceză. În 1975 devine profesor de sculptură și desen la Universitatea Sorbona din Paris. Printre lucrările mai importante din perioada franceză se numără o decorație murală din beton, de 100 mp, realizată în 1978 pentru „Musique, Diffusion Francaise, La Bois-Colombes”, și două sculpturi murale în bronz și ciment, din anul 1979, realizate pentru Spitalul „Saint Joseph” din Stockton, San Francisco (California). În 1980 își instalează un al doilea atelier la Nisa, iar până în 1991 își împarte activitatea între Nisa și Paris. De când se stabilește la Paris, în Franța, Ion Vlad expune permanent. Capodopera creației sale este Statuia lui Eminescu, amplasată lângă Universitatea Sorbona - Paris. Statuia, turnată în bronz, la dimensiunea de 250 centimetri înălțime, a fost amplasată în orașul luminii chiar la centenarul decedului poetului. Unica machetă a acestei sculpturi se află în patrimoniul Muzeului Național Brukenthal din Sibiu. La 9 Martie 1991, Ion Vlad este desemnat Membru de Onoare al Academiei Române. Artistul se stinge din viață la 28 ianuarie 1992 fiind înmormântat în Cimitirul Montparnasse din Paris, alături de Brâncuși. Drept omagiu pentru opera sa, în Fetești a luat ființă Asociația Culturală „Ion Vlad” condusă de biograful său, Emil Druncea. O altă asociație există în orașul german Salszigitter.

Lucrările lui Ion Vlad, de o valoare deosebită, se află astăzi în posesia unor colecționari particulari și instituții din România și din străinătate.

Lumea trebuie să știe cine a fost Ion Vlad

Undeva departe de traiul parizian al marelui artist plastic, în Feteștiul său natal, biograful Emil Druncea a vrut să spună oamenilor cine a fost Ion Vlad, pentru ca oamenii să știe că au un motiv întemeiat de mândrie. Acesta a înființat o asociație culturală în

memoria sculptorului, dar Feteștiul nu a fost interesat de recuperarea lucrărilor lui Ion Vlad, donate de colecționari. Acestea puteau fi aduse în România, puse în casa memorială sau într-un muzeu local care să-i poarte numele. „Le-a luat Muzeul Brukenthal din Sibiu. Au fost recuperate din Paris de o familie de români stabiliți în Germania (Eliza și Vladimir Cantaragiu - n.r.), care știau valoarea lucrărilor”, spune Druncea. Acum, autoritățile din Călărași încearcă să-i reabiliteze imaginea, deoarece înainte de Revoluție era interzis să-i pome- nești numele. „Din cauza plecării sale a fost văzut ca un transfug. Și nu numai el, ci și alții. Vorbim aici și despre scriitori care au ales străinătatea, înainte de 1990. Erau scoși definitiv din memoria comunității. Ion Vlad este una dintre cele mai reprezentative figuri ale Călărașului”. Un veritabil „Brâncuși din Bărăgan”.

Scriitorul Emil Druncea a lansat cartea „Ion Vlad-sculptor” pe 17 iunie 2009, la Oltenița, după ce a prezentat publicului această lucrare la Fetești și Călărași. Pentru a-i cinsti memoria marelui artist, în Călărași se fac de câțiva ani demersuri pentru înființarea unui muzeu care să poarte numele Ion Vlad. Chiar în fostul sediu al primăriei va fi înființat un muzeu de artă, la fel ca în București, Cluj-Napoca, Timișoara și Constanța. Fostul director al Muzeului Dunării de Jos din Călărași, Marian Neagu, spune că este tot mai aproape de a-și vedea visul cu ochii. „Un muzeu de artă este un lucru extraordinar pentru orașul nostru, idee pentru care am

militat încă din anii 80. Mă bucur că încet, încet acest vis prinde contur. Un muzeu nu face decât să înfrumusețeze comunitatea și să păstreze vie amintirea celor care au lăsat ceva în urmă”.

Lucrările sculptorului Ion Vlad, considerat al doilea ca valoare în lume după Brâncuși, se află în mare parte în posesia unor colecționari și nu au încă o cotă de piață stabilită, deși există voci care spun că una dintre piese s-ar fi vândut cu două milioane de euro. „Deși este un sculptor foarte așezat din punct de vedere estetic, operele sale nu au o cotă de piață. Nu este stabilită valoarea acestora. Știu că cea mai mare parte a lucrărilor sale, desene și sculpturi, au fost cumpărate de familia de medici Cantaragiu din Germania, mari iubitori de artă, prieteni ai artistului. Au fost cumpărate ca între prieteni, în niciun caz nu s-au plătit sume exorbitante”, spune Amelia Dincă, critic de artă.

„Animat de un ideal clasic al sculpturii, el face din ființa umană eroul întregii sale creații”

„Animat de un ideal clasic al sculpturii, el face din ființa umană eroul întregii sale creații. În portrete, studii de nud și statui, analizează formele umane, reținând acele aspecte care vorbesc despre armonie și frumusețe, despre ceea ce e durabil în realitatea umană, dincolo de incidente, de aparențe și acțiuni destructive ale timpului. Într-o perioadă în care viața artistică înregistrează cele mai diferite experimente, atât în planul mijloacelor tehnice, cât și în cel al structurii figurative, sculptorul crede în posibilitățile nelimitate ale corpului uman de a acoperi întreaga gamă a problematicii existențiale. A realizat monumente în aer liber la Timișoara, București, Onești, Tokio, Evry-Paris, Monte Carlo, Cergy-Pontoise, Bois-Colombes, Nisa”.

(Constantin Prut în „Dicționar de artă modernă și contemporană”, Editura Polirom, Iași, 2015).

Acum, când timid încercăm să ne redeco- perim valorile, iată că forurile locale din Călărași și Fetești încearcă să reînvie amintirea acestui mare sculptor roman, care a fost Ion Vlad.

De asemenea, a existat și în orașul Buftea o inițiativă - unde sculptorul și artistul plastic Ion Vlad avea atelierul de lucru personal - de a se deschide un muzeu dedicat vieții și operei acestui titan. Se cuvine un strop de amintire pentru cel care a fost și este unul din cei mai mari sculptori din lume. Din păcate, și de această dată au rămas doar inițiativele și proiectele de pe hârtie... ■

Gruiu Schitul Turbați, bisericuța, unică în țară, de pe malul lacului Snagov

Mică și smerită, fără turle, fără adăugiri sclipitoare de mozaicuri sau tencuieli moderne...

Ascunsă în verdeața peisajului rural ilfovean, micuța bisericuță închide în sipetul său taine încă necunoscute de mireni. Schitul Turbați se află în Siliștea Snagovului, comuna Gruiu, aproape de lacul Snagov. Biserica fostului schit este trecută în Lista Monumentelor Istorice Naționale, la aceasta ajungându-se de pe DN 1, la ieșirea din Ciolpani, cotindu-se pe DJ 101, spre Siliștea Snagovului. Biserica Turbați este unică în țară, cu o minunată arhitectură și cu o deosebit de bogată istorie. Unicitatea vine și dintr-un detaliu arhitectural deosebit: este singura biserică din țară care la exterior are formă de navă, iar în interior are formă de cruce. Se presupune că aceasta este biserica fostei mănăstirii de maici din Turbați. Istoria lăcașului de cult, tănuțită în legende și hrisoave, își are începuturile în 1539, când aici exista schitul „Turbatele”. Se pare că numele schitului, ca și al vechiului sat Turbați, provine dintr-o legendă legată de Vlad Țepeș și maicile stabilite aici. „Se spune că domnitorul ar fi adus la schit toți bolnavii de turbare din Țara Românească, deoarece maicile știau să tămăduiască de această boală, printr-o metodă mai empirică - tăiau în frunte, sub limbă sau în cerul gurii într-o anumită zi a lunii. Treptat, cei care au fost tămăduiți de turbare s-au stabilit în aceste locuri și astfel a luat ființă satul care, până în 1959, a purtat denumirea de Turbați”, explică părintele Daniel Avram, parohul Bisericii „Sfântul Nicolae” din Siliștea Snagovului și ucenic al preotului Lemne. Până la cutremurul din 1814, când biserica a fost părăsită, aceasta a fost loc de închinăciune pentru o mănăstire de maici care și-au găsit sălaș pe malul lacului Snagov. Obștea s-a înmulțit în timp, satul a crescut și el, fără a avea o biserică separată de mir, și, în cele din urmă, biserica a rămas în grija sătenilor de aici, ca biserică de cimitir. Schitul Turbați, din care nu a mai rămas decât biserica, a ajuns, deci, o simplă biserică de cimitir. În biserica cimitirului din Siliștea Snagovului, care are caracteristici arhitecturale specifice Imperiului Româno-Bulgar din secolele XII-XIII, sunt pictați mai multi ctitori. Alți specialiști spun că biserica, în forma sa actuală, aparține secolelor XVI-XVII, iar arhitectura se încadrează stilului balcanic, asemănător lăcașurilor de cult din Sfântul Munte Athos, din secolul al XIII-lea. Nu se poate stabili exact anul construcției bisericii, cea mai veche însemnare

fiind descoperită pe Sfânta Masă din Altar („Io Constantin Voevod 1692”), însă tipul construcției corespunde anilor 1640-1660.

Se presupune că aici au fost adăpostite rămășițele pământești ale marelui postelnic Constantin Cantacuzino

La intrarea în naos este pictat domnitorul Matei Basarab, împreună cu Domnița, ținând în palme biserica. La intrarea în pronaos, pe peretele drept, este pictat Rafail al V-lea, înscris cu litere slavone, iar în absida învecinată este pictată Domnița, care poartă coroană voievodală și ipingea; alături de ea se află pictați trei copilași, aflați sub privegherea unui înger. Dacă acceptăm faptul că Rafail al V-lea a fost în acele vremuri voievod al ținutului, identificăm în persoana sa pe Rafail, voievod al Transilvaniei în perioada anilor 1217-1218. Dacă avem în vedere și cel de-al doilea ctitor, Matei Basarab (1588-1654), suntem nevoiți să acceptăm că biserica a fost renovată sau pictată la 1634, sub domnia sa. Unii istorici spun că biserica actuală a fost ridicată de Mihai Cantacuzino, la 1664, în amintirea postelnicului Constantin Cantacuzino, ucis aici. Biserica Turbați a fost construită drept „gropniță” și se presupune că aici au fost adăpostite rămășițele pământești ale marelui postelnic Constantin Cantacuzino (1598-1663). Aici acesta a fost ucis în chiar noaptea de Sfintele Paști, de către Grigorașu Ghica Vodă, în urma intrigilor urzite de Stroe Leordeanu. Părintele Nicanor Lemne, care a slujit aici ani de zile, cu trudă și pe furis, plătind materialele de construcții și lucrătorii din sat cu puținii săi

bani, a salvat de la cufundarea în uitare și pustiire un monument istoric important. Părintele a terminat renovarea exteriorului bisericii în 20 de ani, iar spălarea și curățarea picturii în alți 10. Lucrând la restaurarea sa vreme de aproape 30 de ani, bătrânul preot însărcinat cu lucrarea a vrut să o lase așa: mică și smerită, fără turle, fără adăugiri sclipitoare de mozaicuri sau tencuieli moderne. Biserica este mult prea neștiută pentru încărcata și fabuloasa ei istorie, plină de ciudățenii și întâmplări miraculoase.

Părintele Daniel Avram atrage atenția asupra unui alt fapt interesant, cu privire la icoanele împărătești, despre care se spune că ar aparține unei alte biserici, scufundate în lacul Snagov, alături de ușile de la intrare frumos sculptate - expuse în prezent la Muzeul Național de Artă a României. Conform celor relatate de bătrânii satului, în localitate ar fi fost o altă biserică mai veche, care s-a scufundat în lac cu turle cu tot. De aceea, când bate vântul și mișcă apele în adânc, parcă se aud clopote ieșind tocmai din

străfundurile tulburi ale Snagovului. Cât despre icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului și despre ușile împărătești ale bisericii scufundate, acestea au plutit deasupra apei până la Turbați, iar maica stareță de aici le-a luat și le-a adus în biserica schitului. La intrare vă va întâmpina - din câte se știe, ca un fapt unic -, pisania bisericii care a fost ștearsă cu dalta, din vrajba celor care doreau să se dea uitării cu totul amintirea postelnicului Cantacuzino, care ar fi fost ctitorul acestei mici biserici. Tot răzuită adânc este și piatra sub care se crede că a fost înmormântat acesta, pentru ca astfel să i se uite și numele. În prezent, în camera secretă, părintele a organizat un muzeu de obiecte religioase, carte bisericească și icoane vechi. Găurile din pereți care au existat au fost umplute, urmând o foarte veche rețetă monahală, cu o trainică și uimitoare combinație formată din brânză de vaci și lapte de var. Rezistența combinației este de necrezut pentru cei din domeniul construcțiilor. Biserica Turbați nu a suferit degradări în urma cutremurelor, fiind modestă ca înălțime și cu pereții foarte groși. Tâmpla acesteia este originală, din lemn tencuit. Ochiul vizitatorului este atras de

pictura din naos, dispusă în două registre. Partea de sus înfățișează o pictură de factură bizantină, din timpul lui Vlad Țepeș, lucrată de un meșter grec, iar registrul inferior prezintă o pictură naivă, datată din vremea lui Matei Basarab. Pictura de pe catapeteasma din lemn tencuit este de dată recentă și păstrează rămășițele unei vechi catapetesme de zid, prăbușită la cutremurul din 1977. Sfinții din pictură nu mai au chipuri, pentru că în 1932, înainte ca Nicolae Iorga să viziteze biserica, a trimis trei studenți de la Belle Arte să curețe fumul și aceștia au început cu catapeteasma. Nefiind inițiați în arta restaurării picturii murale, au spălat cu apă și săpun toate chipurile sfinților. După restaurare, fresca originală a fost păstrată în integralitate, după cum arăta părintele Nicanor Lemne: „Nu am adăugat nimic. Am lăsat amprenta timpului pe această biserică, recunoscută ca un important monument istoric”. Bisericii i-au fost refăcuți doar stâlpii pridvorului. Nu cu mult timp în urmă biserica a fost consolidată prin subzidirea fundației și turnarea unei centuri din beton armat la cornișă. Aceasta s-a făcut nu dintr-o nevoie a structurii de rezistență, ci dintr-o grijă a părintelui de a preîntâmpina eventualele necazuri viitoare. Fără osteneala vrednicului duhovnic, sfântul lăcaș, înscris în lista monumentelor istorice, s-ar fi năruit. Părintele Nicanor a trudit 30 de ani în perioada comunistă la restaurarea monumentului istoric, fără să ceară un ban de la nimeni. Astăzi, lăcașul se bucură de aprecierea credincioșilor, numindu-l pe drept cuvânt „bijuterie bisericească creștinească” și în al cărui pod se găsește un adevărat tezaur de veșminte, icoane, cărți și obiecte bisericești de mare valoare, toate adunate de părintele ziditor Nicanor, care mărturisește: „Am o mulțumire până la cer că am salvat-o de la moarte și am redat-o cultului, ca să-L slăvim pe Dumnezeu într-o biserică așa cum trebuie să fie o biserică!”

Micuță și modestă, bisericuța din Siliștea Snagovului își duce pe mai departe tainele sale, ca și lacul din undele căruia se mai aud parcă dangăte înăbușite de clopot care cheamă la slujbă... ■

 George V. GRIGORE

Prof. dr. Florin PETRESCU

În perioada 26 - 28 septembrie 2018, am participat la Târgoviște la întâlnirea de lucru a directorilor Caselor Corpului Didactic și a inspectorilor cu dezvoltarea personală și formarea continuă din Inspectoratele Școlare cu reprezentanți ai conducerii Ministerului Educației Naționale. Din partea acestuia au participat Ionel Florian Lixandru, secretar de Stat pentru învățământul preuniversitar, Corina Marin, director general al Direcției Generale Învățământ Secundar Superior și Educație Permanentă și Muza Maftai, director al Direcției Învățare pe tot parcursul vieții. Au fost discutate probleme specifice formării continue și dezvoltării personale a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar cum ar fi concursurile și examenele naționale de obținere a definitivatului în învățământ sau a titularizării. Formarea continuă reprezintă atât un drept cât și o obligație a cadrelor didactice. Principalele modalități de formare continuă a cadrelor didactice sunt programele și activitățile de perfecționare a pregătirii științifice și psihopedagogice și didactice, programele de formare în domeniile conducerii, îndrumării și evaluării învățământului sau cursurile de pregătire și susținerea examenelor de obținere a gradelor didactice II și I.

Formarea continuă reprezintă atât un drept cât și o obligație a cadrelor didactice

Personalul didactic, precum și personalul de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar este obligat să participe periodic la programe de formare continuă, astfel încât să acumuleze, la fiecare interval consecutiv de 5 ani, considerat de la data promovării examenului de definitivare în învățământ, minimum 90 de credite profesionale transferabile (CPT), 45 de credite profesionale transferabile din programe de perfecționare și 45 de credite din celelalte categorii de programe de formare continuă.

Creditul profesional transferabil este un indicator compozit, care desemnează volumul de muncă și efort necesare unui cursant pentru promovarea cu succes a unei discipline dintr-un program de formare continuă acreditat, precum și importanța profesională a competențelor ce se formează

prin parcurgerea unei discipline, tematici sau modul de formare.

În urma discuțiilor, a rezultat că dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice trebuie să aibă următoarele obiective: actualizarea competențelor de bază (pedagogice, de specialitate), însușirea de noi competențe, aplicarea competențelor de bază la nivelul didacticii specialității/specialităților și inițierea în utilizarea unor noi strategii, metode, mijloace de predare-învățare-evaluare).

Din punct de vedere instituțional, sistemul de formare continuă, având în vedere furnizorii de formare, ca și oferta de cursuri sau practicile pedagogice, trebuie îmbunătățit prin favorizarea interdisciplinarității și stimularea cercetării pedagogice/inovației la nivel individual și în grup/echipă. ■

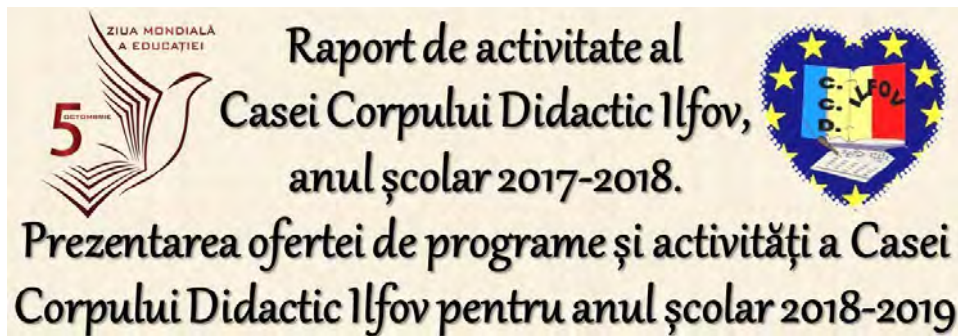

Casa Corpului Didactic Ilfov - obiective îndeplinite

Cu ocazia Zilei Mondiale a Educației, Casa Corpului Didactic Ilfov a fost gazda întâlnirii de lucru anuale a responsabililor cu dezvoltarea personală și formarea continuă din școlile ilfovene

Prof. dr. Florin PETRESCU

Pe 5 octombrie 2018, cu ocazia Zilei Mondiale a Educației, Casa Corpului Didactic Ilfov a fost gazda întâlnirii de lucru anuale a responsabililor cu dezvoltarea personală și formarea continuă din școlile ilfovene. La întâlnire au fost prezenți și reprezentanți ai Ministerului Educației Naționale, Muza Maftai, director, și ai Inspectoratului Școlar Județean Ilfov, Cristina Ghiță-Petre, inspector școlar general adjunct și Victor Udrescu, inspector școlar. Cu această ocazie am prezentat raportul de activitate al Casei Corpului Didactic Ilfov pentru anul 2017-2018. Pentru anul școlar trecut, Casa Corpului Didactic Ilfov și-a atins obiectivele pe care și le-a propus prin planul managerial și prin oferta de programe și activități de formare. Primul obiectiv a fost diversificarea ofertei de formare și asigurarea coerenței și calității acesteia, în corelație cu dinamica nevoilor de formare iar al doilea a fost dezvoltarea sistemului de formare continuă a personalului didactic, acreditarea de noi programe de formare și extinderea parteneriatului cu comunitatea locală, unități școlare, organizații neguvernamentale, universități, colaboratori etc.

În cifre absolute activitatea instituției noastre poate fi măsurată prin numărul de cadre didactice care au participat la activități și programe de formare, acreditate sau avizate de Ministerul Educației Naționale. În anul școlar trecut au participat la programe de formare un număr de 750 cadre didactice reprezentând 21% din cadrele didactice din

județ iar la activități cu caracter formativ au participat 790 cadre didactice reprezentând 22% din cadrele didactice din județ. Din anul școlar 2012-2013 de când am preluat conducerea Casei Corpului Didactic Ilfov numărul cadrelor didactice care au trecut pragul Casei Corpului Didactic Ilfov a crescut constant. Acum șase ani la progra-

mele de formare au participat 330 cadre didactice reprezentând 10,5% din cadrele didactice din județ iar la activități cu caracter formativ au participat 920 cadre didactice reprezentând 29,5% din cadrele didactice din județ. Se poate observa că în cei șase ani accentul a fost mutat de pe participarea la activități cu caracter formativ pe participarea la programe de formare. Pe de o parte aceste tendințe au fost anticipate și prognozate dar pe de altă parte ele reprezintă nevoia de formare a cadrelor didactice. Oferta de programe și activități a Casei Corpului Didactic Ilfov pentru anul școlar 2018-2019 este variată și răspunde obiectivelor strategice ale Ministerului Educației Naționale pentru dezvoltarea resurselor umane și nevoii de formare a cadrelor didactice din județul Ilfov. Oferta se poate regăsi fizic în toate școlile din județ prin directorii și responsabili cu dezvoltarea personală și formarea continuă din unitățile școlare sau se poate consulta și descărca online de pe pagina web a Casei Corpului Didactic Ilfov la adresa www.ccdilfov.ro sau de pe contul social al instituției la adresa <https://www.facebook.com/ccdilfov>. ■

Pagină coordonată de Prof. dr. Florin PETRESCU
